

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Palánki Zsolt ügyvéd által képviselt felperesnek, a Korlátolt Felelősségű Társaság által képviselt I. rendű és a személyesen eljáró II. rendű alperes ellen szerződésszegésből eredő igény érvényesítése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. április 1. napján kelt 10.G.41.817/2009/10. számú ítélete ellen a felperes részéről 11. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja;

kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50.000 (ötvenezer) eurót és ezen összeg után 2006. január 1. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes EURIBOR kamat 7%-kal növelt összegével azonos mértékű késedelmi kamatot, továbbá 1.180.000 (egymillió-száznyolcvanezer) forint első- és másodfokú együttes perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 780.000 (hétszáznyolcvanezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket;

egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A II. rendű alperes a cégnyilvántartás adatai szerint 2004. december 14-től tagja jelentős részesedéssel az I. rendű alperesi társaságnak, és ettől az időponttól 2008.

szeptember 3-ig ügyvezetője önálló képviseleti joggal. Ugyanebben az időszakban az alperes másik tagja és önálló képviseleti joggal ügyvezetője ...

Az I. rendű alperes képviseletére 2004. december 14-ét megelőzően ... volt jogosult önállóan. Az I. rendű alperes 2008.szeptember 3-tól felszámolás alatt áll.

2004. december 10-én az I. rendű alperes mint vevő és a ... bejegyzett gazdasági társaságként működő felperesi jogelőd ... mint szállító írásban, határozott időtartamra, 2005. december 31-ig szóló, „kizárólagos eladásra vonatkozó szerződés” megnevezésű megállapodást kötöttek. Egyebek mellett rögzítették, hogy a szállító az ... energiai kizárólagos forgalmazója a ... területén (1.4. pont); a szerződés tárgya a szerződő felek kölcsönös kapcsolatának és feltételeinek tisztázása az energiai ... területén történő kizárólagos forgalmazásával kapcsolatban; szállító vállalta, hogy az energiatárolt egyedi megrendelése alapján folyamatosan a szerződésben foglaltak szerinti mennyiségben és fajtában kizárólag az I. rendű alperesnek szállítja a ... területére (1.3. és 2.1. pont); a 2005. évre szóló, minimálisan felvásárlandó árumennyiség 10 x 82 944 darab ital, ebből az első félévben 4 x 82 944 darab, a második félévben 6 x 82 944 darab, a felvásárlandó mennyiség megszegése esetén a szállító jogosult a szerződést egyoldalúan felmondani (2.2. pont); minden egyes italszállítmány csakis az I. rendű alperes írásbeli megrendelése alapján valósítható meg, a faxon és az e-mailben adott megrendelést is ide értve (2.5. pont); a szerződés szerinti egyes adásvételi ügyletek az I. rendű alperes szállító által írásban visszaigazolt írásbeli megrendelése alapján valósulnak meg (2.1. és 3.3. pont).

Az 1.3. és a 4.5. pontok értelmében az I. rendű alperes vállalta, hogy az írásban visszaigazolt megrendelése szerinti időpontban rendelkezésére bocsátott árut átveszi, és a megegyezés szerinti vételárát kifizeti.

Arra az esetre, ha az I. rendű alperes a szállítmány átvételét megtagadja, vagy azt késve veszi át, a 3.16. pont úgy rendelkezett, hogy az adásvétel meghiúsulásából keletkezett károk és kiadások kizárólag a vevőt terhelik, kivéve ha az adott visszaigazolt megrendelés visszavonását a felvásárló a megvalósítás határideje előtt minimum 72 órával kérelmezi. Ellenkező esetben a vevő a részleges szállítmány teljes összegének 50 %-át lelépési illetékként köteles megfizetni.

A X. cikkely 10.1. és 10.2. pontjaiban továbbá a szerződő felek abban is megegyeztek, hogy a vevő, amennyiben a 2005. év végéig nem vesz át a szállítótól legalább tízkamionnyi árut, köteles a szállítónak minden egyes át nem vett kamionért 5 000 eurót fizetni, a szerződésben megállapított büntetés 2006. január 1-jén válik esedékessé.

A 11.1. pontban a szerződő felek utaltak arra is, közöttük a szerződéses jogviszony a felperes közvetítésével jött létre, a 13.3. pontban pedig a szerződésre a ... jog alkalmazását kötötték ki.

A szerződést az I. rendű alperes képviseletében annak ügyvezetőjeként a II. rendű alperes írta alá.

A ... 2006. április 26-án kelt levelében értesítette az I. rendű alperest arról, hogy a közöttük 2004. december 10-én létrejött, kizárólagos értékesítésről szóló szerződésből eredően vele szemben fennálló követelését (szerződéses

kötelezettség megsértése - X. cikkely) a felperesre engedményezte, I. rendű alperes a szerződésből eredő tartozását a felperesnek tartozik megfizetni.

Az I. rendű alperes 2007. január 2-án kelt, a felperes 2006. november 14-i levelére küldött válaszlevelében közölte a felperessel, hogy az I. rendű alperes és a ... közötti, 2004. december 10-én kelt, kizárólagos eladásra vonatkozó szerződés érvényesen nem jött létre, mert az I. rendű alperes képviselőjében eljáró II. rendű alperes - a társaság jelenlegi ügyvezetője - a szerződés aláírásakor nem rendelkezett aláírási jogosultsággal, a szerződés érvényes létrejötte hiányában pedig a szerződéses kötelezettség megsértése miatt a szerződés X. pontjára hivatkozással érvényesített 50 000 euró összegű követelés megalapozatlan.

A felperes mint engedményes jogi képviselőjének 2007. december 11-én kelt, 50 000 euró és járulékai megfizetésére irányuló újabb fizetési felszólítása teljesítésétől az I. rendű alperes jogi képviselője 2007. december 21-i válaszlevelében ismételten elzárkózott, arra hivatkozással, hogy a szerződés nem jött létre érvényesen, mert azt az I. rendű alperes képviselőjében aláíró II. rendű alperesnek a szerződéskötés időpontjában még nem volt képviselői jogosultsága, ügyvezetői megbízatása csak 2004. december 14-én lépett hatályba.

A felperes 2008. január 7-én kelt levelében az I. rendű alperestől kapott tájékoztatásra utalva, a megbízás nélküli ügyvitel szabályaira hivatkozással felszólította a II. rendű alperest 50 000 euró és járulékai 8 napon belüli megfizetésére. A II. rendű alperes a felszólításnak nem tett eleget, az abban foglaltakra nem válaszolt.

A felperes 2008. február 29-én előterjesztett, utóbb módosított keresetében II. rendű alperest kártérítés címén 50 000 euró, továbbá ezen összeg után 2006. január 1. napjától a kifizetés napjáig a törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni a Ptk. 487. §-a alapján. Másodlagosan arra az esetre, ha keresete a II. rendű alperessel szemben megalapozatlannak bizonyulna, az I. rendű alperest kérte marasztalni szerződésszegéssel okozott kár megtérítése címén.

Előadta, a II. rendű alperes úgy írta alá az I. rendű alperes képviselőjében eljárva az energiaszerződés kizárólagos eladása tárgyában a ... céggel a szerződést, hogy nem volt jogosult az I. rendű alperes képviselőjére, mert ügyvezetői megbízatása csak 2004. december 14-én lépett hatályba. A II. rendű alperesnek nyilvánvalóan tudnia kellett aláírási jogosultsága hiányáról, eljárását az I. rendű alperes nem hagyta jóvá, ezért a Ptk. 487. §-a és 486. § (3) bekezdése alapján mindazért a kárért felel, amely beavatkozása nélkül nem következhetett volna be. A II. rendű alperes megbízás nélküli ügyvitelnek minősülő tevékenysége következtében a ... céget a kizárólagos értékesítési szerződés X. cikkelyében meghatározott, lényegében kötbérnek minősülő büntetés összegével azonos kár érte, amelyet a felperes engedményesként jogosult érvényesíteni.

Vitatta, hogy az alperesi ellenkérelemben hivatkozott, 2004. december 10-én kelt taggyűlési jegyzőkönyv alkalmas lenne a II. rendű alperes képviselői

jogosultságának igazolására, figyelemmel arra is, hogy az abban foglaltak hitelességét a cégnyilvántartás adatai nem támasztják alá.

Az I. rendű alperessel szembeni kereseti kérelmére nézve előadta, amennyiben a perben az nyerne megállapítást, hogy a kizárólagos értékesítési szerződést II. rendű alperes az I. rendű alperes képviselőjére jogosultként írta alá és a szerződés érvényesen létrejött, úgy az I. rendű alperes a szerződés X. cikkelye alapján azért tartozik az 50 000 eurót és járulékait megfizetni, mert nem tett eleget a legalább tizkatonnyi energiaital 2005. évben történő megrendelésére és átvételére vállalt szerződéses kötelezettségének, ezért a szerződés X. cikkelye szerinti kártérítés megfizetésére köteles.

Keresete alátámasztására okiratokat csatolt, továbbá indítványozta ... tanúkénti meghallgatását, aki 2004. december 14. napjától kezdődően a II. rendű alperes mellett ugyancsak az I. rendű alperes ügyvezetője volt, önálló képviselői joggal.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték; állították, hogy az I. rendű alperes képviselőjében a II. rendű alperes jogszerűen írta alá a perbeli szerződést, eljárását az I. rendű alperes egyébként is jóváhagyta. A szerződés teljesítése nem az I. rendű alperesnek felróható okból hiúsult meg, a ... cég a szerződés alapján egyáltalán nem szállított árut, az I. rendű alperest nem szólította fel az áru átvételére, ugyanakkor egy másik magyarországi céggel is tárgyalásokat kezdett, annak ellenére, hogy a szerződésben az I. rendű alperesnek kizárólagos forgalmazási jogot biztosított.

A II. rendű alperes az általa előadottak bizonyítására 2004. szeptember 9-én kelt üzletrész adásvételi szerződést, valamint 2004. december 10-én kelt, az I. rendű alperesi társaság taggyűléséről készült jegyzőkönyvet csatolt.

Az üzletrész adásvételi szerződés szerint a II. rendű alperes és ... megvásárolták az I. rendű alperes korábbi tagjainak a társaságban lévő üzletrészét akként, hogy a teljes vételár kifizetését a szerződésben meghatározott feltételek teljesülésétől tették függővé, az eladók pedig az üzletrész tulajdonjogát a teljes vételár kiegyenlítéséig fenntartották. A 2004. december 10-én kelt taggyűlési jegyzőkönyvben a II. rendű alperes és ... mint az I. rendű alperes tagjai rögzítették, hogy megtörtént az I. rendű alperes üzletrészének megvásárlása, a társaság egyedüli tulajdonosai lesznek, továbbá meghatalmazták a II. rendű alperest, hogy a ... céggel a társaság nevében tárgyalásokat folytasson, és szükség esetén a szerződést megkösse.

Az eljárás során a felek közösen kérték a perbeli szerződésben kikötött ... jog alkalmazásának mellőzését, és a jogvitának a magyar jog szabályai szerinti elbírálását.

Az I. rendű alperes felszámolásának megkezdését követően az I. rendű alperes képviselőjében a felszámoló nem tett érdemi nyilatkozatot.

Az elsőfokú bíróság 2010. április 1-jén kelt 10.G.41.817/2009/10. számú ítéletével a keresetet mindkét alperessel szemben elutasította. Az ítélet indokolása szerint a jelen ügyben még irányadó 1997. évi CXLV. tv. (Ctv.) 30. § (2) bekezdése

értelmében a vezető tisztségviselőket érintő változás a cégjegyzékbe történő bejegyzéssel, de a változás időpontjára visszamenőlegesen válik hatályossá, vagyis a változás befelé, a társaság vonatkozásában azonnal hatályos, míg harmadik személyek vonatkozásában az új ügyvezető bejegyzésének közzétételét követően, de visszamenőleges hatállyal. Abban az esetben továbbá, ha megállapítható, hogy harmadik személy a változásról már annak közzétételét megelőzően is tudott, a változást vele szemben is a tudomásszerzéstől kell hatályosnak tekinteni. A rendelkezésre álló adatokból megállapíthatóan II. rendű alperest 2004. december 10-én az I. rendű alperes képviselőjére, a perbeli szerződés I. rendű alperes nevében történő aláírására jogosultnak kellett tekinteni, 2004. december 10-én ezért a ... cég mint szállító és az I. rendű alperes mint vevő között létrejött a szállítási keretszerződés, ezért a II. rendű alperes marasztalására sem a megbízás nélküli ügyvitel, sem az álképviselő szabályai szerint nincs lehetőség, vele szemben a kereset megalapozatlan.

A felperesi jogelőd és az I. rendű alperes között létrejött, a Ptk. 379. § (1) bekezdése szerinti szállítási keretszerződést értelmezve az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a szerződés X. cikkelyében megállapított szankciót a felek a szerződésszegésnek arra az esetre kötötték ki, ha az I. rendű alperes a leszállított árut nem veszi át, átvételét jogos ok nélkül megtagadja. Nincs helye e szankció alkalmazásának abban az esetben, ha az I. rendű alperes úgy követi el a szerződésszegést, hogy a keretszerződés alapján nem ad megrendelést. Arra figyelemmel pedig, hogy a teljesítéssel a szállítónak kellett elől járnia, az árut átvételre fel kellett ajánlania az I. rendű alperes részére, felperest terhelte annak bizonyítása, hogy jogelődje a tízkamionnyi árut leszállította, annak átvételét azonban az I. rendű alperes jogosulatlanul megtagadta. E körben a felperes bizonyítási kötelezettségének a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatás és felhívás ellenére nem tett eleget, ezért a keresetet az I. rendű alperessel szemben is el kellett utasítani. Az indokolás szerint a felperes által indítványozott ... tanú kihallgatására azért nem került sor, mert a tanú idézése „elköltözött” jelzéssel érkezett vissza a felperes által bejelentett címről, és a felperes felhívás ellenére elmulasztotta a tanú valós lakcímének bejelentését.

Az ítélettel szemben a felperes fellebbezett, elsődlegesen annak megváltoztatását, a keresete szerinti ítélet meghozatalát, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. A perben tett korábbi nyilatkozatait fenntartva hangsúlyozta, az elsőfokú bíróság a szállítási keretmegállapodás téves értelmezésével jutott arra a következtetésre, hogy a szerződés X. cikkelye szerinti jogkövetkezmény alkalmazásának csakis a szerződésszerűen leszállított áru átvételének jogosulatlan megtagadása esetén van helye. A szerződés X. cikkelye egyértelműen arra az esetre állapít meg fizetési kötelezettséget a vevő részére, ha a szerződésben vállalt kötelezettsége ellenére a 2005. évben legalább tízkamionnyi árut nem vesz át a szállítótól, míg a leszállított áru átvételének megtagadása esetén alkalmazható szankcióról a szerződés 3.16. pontja rendelkezik akként, hogy ilyen esetben a vevő a szállítmány összegének 50 %-át lelépési illetékként köteles megfizetni. A X. cikkely azért került a szerződésbe, mert I. rendű alperes kizárólagosságot kapott az

energiai... területén történő forgalmazására, amiért cserébe vállalta, hogy a szerződés szerinti mennyiséget átveszi, a felek e kötelezettségszegést kívánták szankcionálni.

A fellebbezés az alábbiak szerint részben megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, és abból a II. rendű alperes marasztalására irányuló kereseti kérelemre nézve érdemben helytálló jogi következtetést vont le, az I. rendű alperessel szemben előterjesztett kereset vonatkozásában ugyanakkor téves jogi álláspontra helyezkedett.

A II. rendű alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelemre nézve a Fővárosi Ítéltábla álláspontja a következő.

A Ptk. 219. § (1) és (2) bekezdése értelmében más személy, képviselő útján is lehet szerződést kötni, a képviselő cselekménye által a képviselt válik jogosulttá, illetve kötelezetté.

A Ptk. 222. §-a továbbá kimondja azt is, képviseleti jogot - a törvényen, a hatósági rendelkezésen és az alapszabályon alapuló képviseleten felül - a képviselőhöz, a másik félhez vagy az érdekelt hatósághoz intézett nyilatkozattal (meghatalmazás) lehet létesíteni.

A gazdasági társaságok képviseletéről a 2006. június 30-ig hatályban volt, azonban a jelen ügyben még irányadó, a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi XCLIV. tv. (Gt.) rendelkezett.

A 39. § (1) bekezdése a gazdasági társaság általános képviseletére a vezető tisztségviselőket jogosította fel, a (4) bekezdés továbbá kimondta azt is, a vezető tisztségviselők az ügyek meghatározott csoportjára nézve a gazdasági társaság munkavállalóit képviseleti joggal ruházhatják fel.

A 40. § (1) bekezdése értelmében a vezető tisztségviselők önálló cégjegyzési (képviseleti) joggal rendelkeztek, míg az általuk képviseleti joggal felruházott egyéb képviselők ketten együttesen képviselheték a társaságot, ugyanakkor a létesítő okirat a (2) bekezdésben foglaltak szerint ettől eltérően is rendelkezhetett.

A 22. § (2) bekezdése és 156. §-a alapján a korlátolt felelősségű társaság képviseletét vezető tisztségviselőként az ügyvezető látta el, akinek megbízatása a 24. § (1) és (2) bekezdése, valamint a 150. § (2) bekezdés g) pontja alapján a társaság alakulásakor a létesítő okiratban történő kijelöléssel, illetve a társaság működése során a taggyűlés általi megválasztással, és annak az érintett személy által való elfogadásával jött létre.

Az ugyancsak 2006. június 30-ig hatályban volt, de a jelen eljárásban még irányadó 1997. évi CXLV. tv. (Ctv.) 12. § (1) bekezdésének i) pontja alapján a cégjegyzésre jogosultak adatai is a 3. § (1) bekezdése szerint közhiteles cégnyilvántartás részét képezték, amely adatok változása - egyebek mellett a cég tagjait érintő

változásokkal együtt - a cégjegyzékbe történő bejegyzéssel, de a változás időpontjára visszamenőlegesen váltak hatályossá.

Az idézett jogszabályi rendelkezésekből következően a gazdasági társaság képviselete törvényen, illetve hatósági rendelkezésen, a létesítő okirat rendelkezésein, valamint meghatalmazáson egyaránt alapulhat, a törvény, illetve a létesítő okirat alapján képviseletre jogosult (törvényes képviselő, illetve szervezeti képviselő) képviseleti jogosultságát a közhiteles cégnyilvántartás tanúsítja, míg a meghatalmazáson alapuló ügyleti képviseleti jog a törvényes, illetve szervezeti képviselőtől származó, a képviselőhöz, a másik félhez vagy a hatósághoz címzett meghatalmazással igazolható.

A perbeli esetben a közhiteles cégnyilvántartás adataiból megállapíthatóan a II. rendű alperes - ...tel együtt - 2004. december 14-től vált az I. rendű alperesi társaság tagjává és önálló képviseleti joggal rendelkező ügyvezetőjévé, a szállítási keretszerződés aláírása időpontjában, 2004. december 10-én tehát törvényes, illetve szervezeti képviselőként az I. rendű alperes képviseletére nem volt jogosult.

Olyan bizonyíték sem áll rendelkezésre továbbá, amely azt igazolná, hogy a II. rendű alperes a szerződés megkötésére az I. rendű alperes ügyvezetőjétől mint törvényes, illetve szervezeti képviselőtől meghatalmazással rendelkezett volna.

Mindezekre tekintettel az állapítható meg, hogy a II. rendű alperes 2004. december 10-én a szállítási keretmegállapodást anélkül írta alá, hogy arra képviseleti joggal rendelkezett volna.

A Ptk. 221. § (1) bekezdése szerint, aki anélkül, hogy képviseleti joga volna, más nevében szerződést köt és eljárását az, akinek nevében eljár nem hagyja jóvá, köteles a vele szerződő félnek a szerződés megkötéséből eredő kárát megtéríteni.

A képviseleti jog hiányát tehát a képviselt akaratának utólagos kifejezésével, az álképviselő eljárásának jóváhagyásával orvosolhatja. A jóváhagyás eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában nem csak kifejezett nyilatkozattal, de ráutaló magatartással is történhet, a jóváhagyás megadása esetén pedig a szerződés az álképviselő által képviselt és a másik fél között létre jön.

A 2004. december 10-én a II. rendű alperes és ... részvételével megtartott „taggyűlés” jegyzőkönyvében foglaltakból az állapítható meg, hogy az I. rendű alperesi társaság mindkét későbbi tagjának és törvényes képviselőjének tudomása volt a II. rendű alperes által az I. rendű alperes képviseletében a felperesi jogelőddel folytatott szerződéses tárgyalásokról, e tárgyalások folytatására és azok eredményeként a szerződés megkötésére a II. rendű alperes az I. rendű alperes későbbi tagjaitól és törvényes képviselőitől kifejezett felhatalmazással rendelkezett. Ebből pedig az is következik, hogy a II. rendű alperes, valamint ... már - mint a társaság tagjai és törvényes képviselői is - tudtak az I. rendű alperes nevében a II. rendű alperes által megkötött szállítási keretszerződésről. A rendelkezésre álló adatokból továbbá az is megállapítható volt, hogy a vezető tisztségviselői megbízatások létrejöttét, 2004. december 14-ét követően huzamosabb időtartamon keresztül sem a II. rendű alperes, sem ... nem tett olyan nyilatkozatot, amelyben a II.

rendű alperes képviseleti jogosultságát, az I. rendű alperes képviseletében tett szerződéses nyilatkozatát, a felperesi jogelőd és az I. rendű alperes közötti szállítási keretszerződés létrejöttét vitatta volna. A szerződés létrejöttét az I. rendű alperes a II. rendű alperes képviseleti jogosultságának hiányára hivatkozással csak jogi képviselője 2007. január 2-án kelt, a felpereshez címzett levelében tette vitássá azt követően, hogy a felperes engedményesként érvényesíteni kívánta vele szemben a szerződésszegésből eredően a szerződés X. cikkelye alapján fennálló követelését. Ilyen tényállás mellett pedig a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az volt megállapítható, hogy az I. rendű alperes törvényes képviselői utóbb ráutaló magatartással jóváhagyták a II. rendű alperes 2004. december 10-i eljárását, az általa az I. rendű alperes képviseletében megkötött szállítási keretszerződést, aminek következtében a szerződéses jogviszony a felperesi jogelőd és az I. rendű alperes között érvényesen létrejött.

Mindezekre figyelemmel érdemben helytálló az elsőfokú bíróság ítéletének a II. rendű alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelmet elutasító rendelkezése.

Az I. rendű alperessel szemben érvényesített felperesi követelésre nézve a Fővárosi Ítéltábla álláspontja a következő.

A Ptk. 198. § (1) bekezdése szerint a szerződésből kötelezettség keletkezik a szolgáltatás teljesítésére és jogosultság a szolgáltatás követelésére.

A szerződéses szabadság elvét deklaráló Ptk. 200. § (1) bekezdése kimondja azt is, a szerződés tartalmát a felek szabadon állapítják meg. A szerződésekre vonatkozó rendelkezésektől egyező akarattal eltérhetnek, ha jogszabály az eltérést nem tiltja.

A felek tehát a szerződésben egyező akarattal a szerződésszegés jogkövetkezményeit is szabadon határozhatják meg, a szerződésszegő fél az e jogkövetkezményekből eredő kötelezettségét teljesíteni tartozik.

A szerződési nyilatkozatok értelmezéséről rendelkező Ptk. 207. § (1) bekezdése az akarati és a nyilatkozási elv együttes érvényesítésének követelményét rögzítve kimondja, a szerződési nyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogyan azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akarata és az eset összes körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett.

A szerződési nyilatkozat tartalmának vizsgálata során tehát a szerződés rendelkezéseinek a szavak általános jelentése szerinti értelmezéséből kell kiindulni, a felek feltehető akarata és a szerződéskötés körülményeinek vizsgálata csak akkor lehet indokolt, ha a szerződés, illetve egyes rendelkezéseinek tartalma magának a szerződés szövegének az értelmezésével nem állapítható meg egyértelműen.

A perbeli esetben a 2004. december 10-én kelt szállítási keretmegállapodás 1.3., 2.1., 2.2. és 2.5. pontjában foglaltaknak a Ptk. 207. § (1) bekezdése szerinti értelmezésével egyértelműen megállapítható, hogy a szerződésben az I. rendű alperes 2005. évre minimálisan tízkamionnyi energia ital felperesi jogelődtől történő megrendelésére és átvételére vállalt kötelezettséget, a szerződés X. cikkelyében meghatározott szankciót pedig a felek ezen I. rendű alperesi

kötelezettségvállalással összefüggésben, arra az esetre kötötték ki, ha az I. rendű alperes a szerződés szerinti árumennyiség megrendelésére vonatkozó kötelezettségének nem tesz maradéktalanul eleget.

Az elsőfokú bíróság ezért a szerződés rendelkezéseinek téves értelmezésével helyezkedett arra az álláspontra, hogy önmagában azon okból, hogy az I. rendű alperes nem tett eleget a szerződés szerinti mennyiség megrendelésére vonatkozó szerződéses kötelezettségvállalásának, a X. cikkely szerinti szankció alkalmazásának nincs helye, és ugyancsak tévesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy miután a rendelkezésre álló adatok alapján nem lehetett megállapítani, hogy a felperesi jogelőd a szerződés szerinti mennyiséget leszállította volna és a leszállított mennyiség átvételét az I. rendű alperes megtagadta volna, a szerződés X. cikkelyére alapított felperesi követelés megalapozatlan.

E körben a felperes fellebbezésében helytállóan hivatkozott arra, hogy a leszállított áru átvétele megtagadásának jogkövetkezményéről a felek a szerződés 3.16. pontjában külön rendelkeztek.

Egyebekben a szerződés rendelkezései alapján az is egyértelműen megállapítható, hogy a felperesi jogelőd részéről az I. rendű alperes írásbeli megrendelése hiányában nem is kerülhetett volna sor szállításra, a felperesi jogelőd teljesítési kötelezettsége az I. rendű alperes írásbeli megrendelésétől, mint feltételtől függően következhetett csak be. Ebből pedig ugyancsak az következik, hogy a szerződés X. cikkelyében foglaltak szerinti fizetési kötelezettsége alól az I. rendű alperes nem mentesíthető önmagában azon okból, hogy a felperes nem tudta bizonyítani azt, hogy jogelődje a szerződés szerinti teljes árumennyiséget leszállította az I. rendű alperes részére.

A rendelkezésre álló adatokból megállapíthatóan az I. rendű alperes a szerződés szerinti árumennyiség megrendelésére a szerződésben vállalt kötelezettségét egyáltalán nem teljesítette, ezért a szerződés X. cikkelyében foglaltak szerinti fizetési kötelezettségét teljesíteni tartozik a vele szerződéses kapcsolatban álló másik fél jogutódjaként, engedményesként fellépő felperessel szemben.

Figyelemmel arra, hogy a szállítási keretmegállapodás X. cikkelye alapján az I. rendű alperes fizetési kötelezettsége 2006. január 1-jén vált esedékessé, a Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján I. rendű alperest ettől az időponttól késedelmi kamatfizetési kötelezettség is terheli. Arra tekintettel pedig, hogy az I. rendű alperes tartozása euróban áll fenn, kamatfizetési kötelezettségét is euróban kell teljesítenie a nemzetközi pénzpiacon érvényes mindenkori EURIBOR kamatnak a Ptk. 301/A. § (2) bekezdése szerint 7 %-kal növelt összegével azonos mértékben.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és az I. rendű alperest a rendelkező részben foglaltak szerint marasztalta, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A felperes fellebbezése részben - az I. rendű alperes vonatkozásában - vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az I.

rendű alperest kötelezte a felperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése alkalmazásával, mérlegeléssel a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel arányosan megállapított jogi képviseleti munkadíjból, valamint a kereseti illetékből álló első- és másodfokú együttes perköltsége megfizetésére.

A felperes illetékfeljegyzési joga folytán feljegyzett fellebbezési eljárási illeték megfizetéséről a Fővárosi Ítéltábla a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

A II. rendű alperesnek a másodfokú eljárásban költsége nem merült fel, ezért arról rendelkezni nem kellett.

Budapest, 2011. február 22.

. Bánki Horváth Mária s. k.,

a tanács elnöke

. Felker László s. k.,
előadó bíró

Levek Istvánné dr. s. k.,
bíró

A kiadmány hitelül: